

Burg.		Secr.		Chef	
Te beh. door				bvo	
Ingek. Gem. Bedum		28 MEI 2018			
B&W		tkn			
av		kop			

Gemeente Bedum
T.a.v. mw. Van der Lei - Eyzenga
Schoolstraat 1
9781 JL BEDUM

Datum : 25 mei 2018
Documentnr. : 2018-034348
Dossiernummer : K8745
Behandeld door : Sharon Boekhout
Telefoonnummer : (050)3164503
Bijlage : 1
Onderwerp : Definitief besluit Wet natuurbescherming De Vlijt Bedum

Geachte mevrouw Van der Lei - Eyzenga,

Hierbij zenden wij u het besluit van 23 mei 2018 voor een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, onderdeel soortbescherming. Het betreft hier voor de locatie De Vlijt in Bedum.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

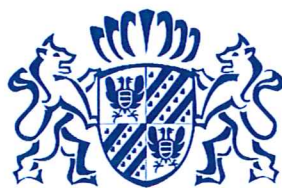
Gedeputeerde Staten van Groningen:

Namens dezen:

A.J. Hoogerwerf

Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 23 mei 2018

Dossiernr. : K8745

Documentnr. : 2018-034342

Verzonden : 25 mei 2018

Gelet op:

- het verzoek van Eco Reest, ontvangen op 26 februari 2018, namens de Gemeente Bedum;
- de Wet natuurbescherming;

BESLUITEN:

I. Aan Gemeente Bedum, Schoolstraat 1, 9781 JL te Bedum, ontheffing te verlenen voor het volgende:

voor de activiteit:	sloop van gebouw, rooien van beplanting en nieuwbouw school;
in het plangebied:	De Vlijt 14 in Bedum, zie ook figuur 1 op pagina 6;
in de gemeente:	Bedum;
met GPS-coördinaten:	236.221, 591.147;
zoals beschreven in rapport:	"Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag: De Vlijt 14 te Bedum", Eco Reest, februari 2018, projectnummer: 171630;

voor de ontheffingsperiode: vanaf 1 oktober 2019 tot en met 1 oktober 2023.

II. Op grond van: artikel 3.3 lid 1 en 4 en artikel 3.8 lid 1 en 5 van de Wet natuurbescherming;

een ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen van art. 3.1:

- lid 2, opzettelijk vernielen, beschadigen of weg nemen van nesten, rustplaatsen of eieren;

ten aanzien van de beschermde soort:

- ransuil (*Asio otus*)

en van art. 3.5:

- lid 2, opzettelijk verstoren;
- lid 4, beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;

ten aanzien van de beschermde soort:

- gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

III. De bijlagen deel uit te laten maken van dit besluit.

IV. Voor zover de aanvraag niet in overeenstemming is met de gestelde voorschriften en beperkingen, zijn deze laatste bepalend. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:

1. voorschriften;
2. overwegingen bij besluit;
3. de aanvraag van 26 februari 2018, inclusief "Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag: De Vliet 14 te Bedum", Eco Reest, februari 2018, projectnummer: 171630.

Groningen, 23 mei 2018

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

namens dezen:

A.J. Hoogerwerf

Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage Overwegingen bij het Besluit voor nadere motivering.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van deze brief een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u in de digitale brochure 'Bezwaar maken tegen een besluit' die u kunt vinden op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u bellen naar telefoonnummer 050 - 316 48 89. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Bij correspondentie over deze brief verzoeken wij u het correspondentienummer te vermelden.

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op ransuil en gewone dwergvleermuis en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De vergunninghouder dient onverwijld contact op te nemen met Provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project betreffende beschermde soort(en) of andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze vergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts-)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op het verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
7. De vergunninghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Specifieke voorschriften

8. Alle mitigerende maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
9. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoenactiviteiten van de soorten waarvoor ontheffing wordt verleend, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (broedseizoen ransuil en winterrust vleermuizen) te voorkomen. De genoemde perioden kunnen zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden en van de meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort.

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereeniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

10. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.
11. Alle maatregelen dienen als volgt te worden uitgevoerd zoals ook beschreven is in hoofdstuk 5 van het bij de aanvraag gevoegde activiteitenplan:
- a) Sloop van het gebouw vindt pas plaats nadat de nieuwe school, inclusief maatregelen voor vleermuizen, is gebouwd. De sloop vindt niet eerder plaats dan 2020. De nieuwbouw is uiterlijk 1 januari 2019 voltooid.
 - b) Er dienen in de directe omgeving vier vleermuiskasten opgehangen te worden. Het betreft hier type VK WS 07 van Vivara Pro. De kasten dienen te worden aangebracht aan de zuidzijde van de Maranathakerk, op ongeveer 120 meter ten noordwesten van het plangebied. Kastten dienen vóór september 2018 opgehangen te zijn.
 - c) Voorafgaand aan de sloop wordt de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis ongeschikt gemaakt door het aanbrengen van tochtgaten:
 - over de volledige hoogte van de muur dienen de hoeken van het gebouw te worden verwijderd, waardoor er in de spouw een flinke tocht ontstaat en licht diep in de spouw kan doordringen, en/of door flinke gaten (van meer dan 50 x 50 cm) boven en onder in de muren te maken met een tussenliggende afstand van niet meer dan drie meter;
 - de tochtgaten dienen ten minste drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden gerealiseerd te zijn, met ten minste één nacht met temperaturen van minimaal 10 graden Celsius;
 - de verblijfplaats dient voor de winterslaap van gewone dwergvleermuis ontoegankelijk gemaakt te worden, voor 1 november 2019;
 - pas nadat is vastgesteld dat de verblijfplaats van gewone dwergvleermuis verlaten is en de begeleidende ecooloog het gebied heeft vrijgegeven, kan gestart worden met de werkzaamheden. Nacontrole vindt plaats middels een ochtendbezoek met batdetector tijdens geschikte weersomstandigheden.
 - d) In het nieuwe schoolgebouw van de Togtemaarschool worden verblijfplaatsen voor vleermuizen gecreëerd door de spouwmuur toegankelijk te maken. Hierbij geldt het volgende:
 - tussen de buitenmuur en het isolatiemateriaal (de luchtsponw) dient minimaal 3 cm ruimte te zijn;
 - bij gebruik van isolatieplaten worden deze (deels) opgeruwd, zodat vleermuizen hierop grip hebben. Als alternatief kan er stevig kunststof gaas met een maaswijdte van 3 tot 10 millimeter bevestigd worden tegen de platen. Steenwol- of glaswoldekens moeten altijd worden voorzien van een harde buitenlaag;
 - er dienen minimaal vier open stootvoegen gerealiseerd te worden van 1,5 tot 2 cm wijd en minimaal 4 cm breed;
 - de open stootvoegen dienen zo hoog mogelijk in de spouw te worden gerealiseerd, binnen 50 cm van dakrand, maar op minimaal 3 meter hoogte;
 - er dient vanaf de open stootvoegen een vrije in- en uitvliegroute te zijn, deze dienen buiten het bereik van predatoren gerealiseerd te worden en buiten de effecten van lichtversterking.
 - e) De te kappen boom wordt buiten het broedseizoen van ransuil gekapt, maar niet vóór 2020. Het broedseizoen van ransuil loopt globaal van maart tot en met half september.
 - f) Na afronding van de nieuwbouw van de nieuwe school dient een den of ceder van minimaal 4 meter hoogte geplaatst te worden in de directe omgeving.

Overige voorschriften

12. Indien blijkt dat de in dit besluit gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag indienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
13. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketvergunningen@provinciegroningen.nl. U kunt ook contact opnemen met Afdeling Landelijk Gebied en Water van de Provincie Groningen, Postbus 610, 9700AP, Groningen.

Overwegingen bij Besluit

1. Aanvraaggegevens

Dossiernummer: K8745.
Ontvangstdatum aanvraag: 26 februari 2018.
Onderwerp: Verzoek om ontheffing in het kader van soortbescherming.

Activiteitenplan: "Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag: De Vlijt 14 te Bedum", Eco Reest, februari 2018, projectnummer: 171630.

Vastgestelde beschermde soorten:

- ransuil (*Asio otus*);
- gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Aangevraagde verbodsbepalingen:

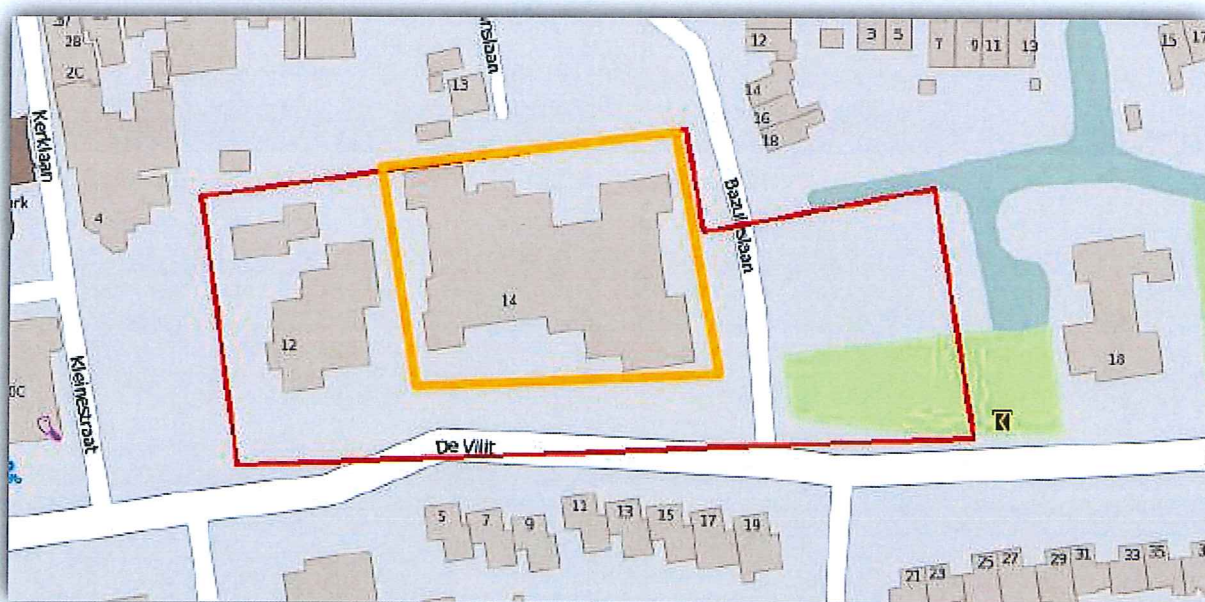
Van art. 3.1:

- lid 2, opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren.

Van art. 3.5:

- lid 2, opzettelijk verstoren;
- lid 4, beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen.

Een aanvraag in het kader van gebiedsbescherming wordt door u niet nodig geacht en zal hier derhalve verder buiten beschouwing gelaten worden. Wij delen dit oordeel.

Figuur 1. Begrenzing van het plangebied. In rood wordt het gehele onderzochte plangebied weergegeven. De verblijfplaatsen van ransuil en gewone dwergvleermuis zijn in het geel/oranje gebied vastgesteld. Onderliggende ontheffing heeft dan ook betrekking op dit gebied, De Vlijt 14, maar het project maakt onderdeel uit van een groter geheel (rode omlijning).

2. Activiteit

Activiteit:	Sloop van gebouw, rooien van beplanting en nieuwbouw school.
Motivatie:	De school voldoet niet aan de richtlijnen voor aardbevingsbestendig bouwen. Daarnaast zal een aantal scholen als gevolg van krimp en ontgroening moeten fuseren. Schoolgebouwen komen namelijk ruim in hun jas te zitten. Door realiseren van een kleinere school worden leegstand en onnodige exploitatiekosten voorkomen.
Plangebied:	De Vliet 14 in Bedum, zie figuur 1 zoals hierboven weergegeven.
GPS-coördinaten:	236.221, 591.147.
Geplande werkzaamheden:	• sloop gebouw; • rooien beplanting; • nieuwbouw school op het naastgelegen terrein.
Planning van de werkzaamheden:	• nieuwbouw school - januari 2019; • sloop en rooien - januari 2020.

3. Alternatievenafweging

Het project omvat sloop en nieuwbouw van de school en is daarmee locatie gebonden. De technische staat van de school is dusdanig dat deze niet voldoet aan de richtlijn voor aardbevingsbestendig bouwen. Daarnaast is er door de bevolkingskrimp in Bedum op termijn sprake van leegstand van een deel van of de gehele school, waardoor verloedering van het pand zal optreden. Uiteindelijk zal ook dit leiden tot de sloop van de school. Een andere locatie is dan ook niet aan de orde. Met de werkzaamheden wordt reeds rekening gehouden qua werkwijze, planning en inrichting met de aanwezige beschermde soorten door de verblijfplaatsen buiten de kwetsbare periodes ongeschikt te maken en in de nieuwe situatie nieuwe verblijfplaatsen te integreren.

Eindoordeel alternatievenafweging

Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, werkwijze, planning en inrichting (buiten de kwetsbare periode) schade aan de aanwezige beschermde soorten voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

4. Ecologische afweging met betrekking tot soortbescherming

Soortgroep vogels

Onderzoeksmethode

Nader onderzoek op:	15 mei 2017, 16 mei 2017, 4 juli 2017, 30 augustus 2016 en 27 september 2016
Nader onderzoek uitgevoerd door:	Eco Reest

Het onderzoek is uitgevoerd door een ecooloog, deskundig op het gebied van ransuil, tijdens meerdere dagen in een geschikte periode en bij geschikte weeromstandigheden. Er is geen standaardprotocol aanwezig voor de inventarisatie naar ransuil. Tegelijkertijd met de onderzoek rondes naar vleermuizen is ook de aanwezigheid van ransuil onderzocht. De beschreven inventarisatie is voldoende om de aanwezigheid en functies binnen het plangebied van ransuil vast te stellen.

Onderzoeksresultaten en functies in het plangebied

Aanwezigheid van ransuil is tijdens het onderzoek vastgesteld. Het is met zekerheid grenzende waarschijnlijkheid aannemelijk dat deze soort tijdens de geplande werkzaamheden in de uitvoeringsperiode in het plangebied aanwezig is. Ransuil is gezien en gehoord in een boom op het schoolplein, aan de zuidzijde van de school (zie figuur 4-2 in het activiteitenplan). Er is in deze boom geen nest aangetroffen. Rond de boom waren geen mestsporen of andere sporen van langdurig verblijf te zien. Het zal hier gaan om een roestlocatie.

Negatieve effecten

De in de aanvraag omschreven ingreep heeft negatieve effecten op de essentiële functies binnen het plangebied voor ransuil. Bij het rooien van de boom op het schoolplein aan de zuidzijde van het schoolgebouw gaat mogelijk een roestplaats van ransuil verloren. Deze boom heeft geen functie als nestplaats, maar wordt (incidenteel) gebruikt om in te rusten. Omdat de nieuwe invulling van het terrein nog niet bekend is, is niet geheel zeker of de boom met de roestplaats kan worden behouden. De boom blijft in ieder geval tot 2020 staan, maar mogelijk blijft de boom zelfs behouden. Indien de boom wel gekapt wordt, wordt na afronding van de nieuwbouw bij de nieuwe school een den of ceder van minimaal 4 meter hoogte geplaatst in de directe omgeving. Daarnaast is in het Centrumplan opgenomen dat bomen met een groot formaat worden terug geplant in het centrum. Ter overbrugging tot deze bomen er staan en zijn aangeslagen, blijven in de directe omgeving voldoende alternatieven aanwezig die kunnen dienen als roestboom. Zo zijn er bijvoorbeeld grote platanen aanwezig aan weerszijden van De Vliet. Deze bomen worden niet aangetast als gevolg van het project. De roestlocatie wordt daarmee in de nieuwe situatie gecompenseerd. Het weghalen van de betreffende roestboom voor de school, indien dit noodzakelijk is, zal dan ook niet leiden tot het aantasten van de functionaliteit van nest- en verblijfplaatsen van ransuil.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de door u voorgestelde werkwijze, planning en inrichting en de op bladzijde 14 en 15 van het activiteitenplan voorgestelde maatregelen worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;
- habitat en/of verblijfplaatsen ongeschikt maken;
- aanbieden van permanente voorzieningen;
- begeleiding van de werkzaamheden door een ecologisch deskundige.

Overtreding verbodsbepalingen

Negatieve effecten als gevolg van de ingreep leidt tot overtreding van:

artikel 3.1 voor vogelsoorten van artikel 1 van de Vogelrichtlijn met betrekking tot: • lid 2, het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren.	Ransuil (<i>Asio otus</i>)
---	---------------------------------

Gunstige staat van instandhouding

De huidige staat van instandhouding van ransuil is zeer ongunstig en staat dan ook op de Nederlandse Rode Lijst als 'Kwetsbaar'. De stand is sterk afgenomen sinds ongeveer 1985. De soort verdween uit de grote bossen op de zandgronden, waar hij voorheen een normale broedvogel was. Hierbij speelt intensieve predatie op jonge en oude ransuilen door haviken een belangrijke rol. Bovendien wordt het agrarisch cultuurlandschap dermate intensief benut dat florerende (veld)muisenpopulaties een uitzondering worden, een uitzonderlijk jaar daargelaten. Lokaal werd nestgelegenheid schaars door afnemende aantallen zwarte kraaien en eksters (nestleveranciers) (SOVON.nl).

In Bedum zijn in de afgelopen 10 jaar 18 waarnemingen aan ransuil verzameld in de NDFF. Hieruit is niet op te maken waar ransuil in Bedum nestlocaties heeft en om hoeveel broedparen het gaat.

Hoewel de huidige staat van instandhouding van ransuil zeer ongunstig is, wordt niet verwacht dat deze in het geding komt door de werkzaamheden. Door de uitvoering van de eerder genoemde maatregelen en de beschikbare (permanente) alternatieven blijven er te allen tijde mogelijkheden tot een roestplaats aanwezig en zal dit project niet leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soort. De ransuil kan het plangebied goed vanuit de directe omgeving (opnieuw) bereiken. Hierdoor is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven en dat de gunstige staat van instandhouding van ransuil gewaarborgd blijft.

Eindoordeel ecologische afweging vogels

Gezien bovenstaande is met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid hiermee aannemelijk gemaakt dat middels de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten voorkomen worden of tot voldoende een minimum beperkt worden om de gunstige staat van instandhouding van ransuil te waarborgen.

Soortgroep vleermuizen

Onderzoeksmethode

Nader onderzoek op: 15 mei 2017, 16 mei 2017, 4 juli 2017, 30 augustus 2016 en 27 september 2016

Nader onderzoek uitgevoerd door: Eco Reest

Het onderzoek is uitgevoerd door een ecooloog, deskundig op het gebied van gewone dwergvleermuis, tijdens meerdere dagen in een geschikte periode en bij geschikte weeromstandigheden. Het onderzoek is uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol 2013. Het vleermuisonderzoek heeft plaatsgevonden door middel van vier bezoeken. Hiervan zijn twee bezoeken uitgevoerd tijdens de kraamtijd van vleermuizen. Daarnaast zijn twee bezoeken uitgevoerd tijdens de paartijd van vleermuizen. Tegelijkertijd met het onderzoek naar verblijfplaatsen zijn ook de functie vliegrouwe en foerageergebied onderzocht. Met behulp van een batdetector D240x is de aanwezigheid van (kraam- zomer- of paar-) verblijfplaatsen van vleermuizen in de panden in beeld gebracht. Gedurende de bezoeken is de onderzoeklocatie twee uur lang onderzocht op verblijfplaatsen van gebouw-bewonende vleermuizen. Drie onderzoekronden hebben plaatsgevonden in de avonduren, na zonsondergang. Eén ronde is uitgevoerd vanaf twee uur voor zonsopkomst. Hierbij zijn geluids- en visuele waarnemingen genoteerd en ultrasone geluiden van vleermuizen opgenomen. Analyse van opgenomen vleermuisgeluiden heeft, waar nodig, plaatsgevonden met behulp van het programma Wavesurfer of Batsound. Hierbij is met behulp van sonogrammen het in het veld opgenomen geluid op soort gedetermineerd. De beschreven inventarisatie is voldoende om de aanwezigheid en functies binnen het plangebied van gewone dwergvleermuis vast te stellen.

Onderzoeksresultaten en functies in het plangebied

Aanwezigheid van gewone dwergvleermuis is tijdens het onderzoek vastgesteld. Het is met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid aannemelijk dat deze soort tijdens de geplande werkzaamheden in de uitvoeringsperiode in het plangebied aanwezig is. Aan de zuidzijde van de Togtemaarschool, aan De Vliet 14, is op verschillende momenten binnen het paarseizoen een sociaal roepende gewone dwergvleermuis waargenomen bij en langs de zuidgevel van het schoolgebouw. Hieruit wordt geconcludeerd dat er een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aanwezig is aan de zuidzijde van de Togtemaarschool. De invliegopening bevindt zich naar verwachting onder de beplating langs de dakrand. Vooral de winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis zijn moeilijk aan te tonen. Plekken met een paarverblijfplaats kunnen ook als winterverblijf gebruikt worden. Daarom kan niet worden uitgesloten dat de paarverblijfplaats aan de zuidzijde van de school ook een functie als winterverblijfplaats heeft. Gezien het lage aantal dieren dat is waargenomen zal het niet om een massa winterverblijf gaan, maar om een verblijfplaats van één of enkele dieren.

In het plangebied zijn geen essentiële verblijfplaatsen of aan verblijfplaatsen gerelateerde foerageergebieden of migratieroutes vastgesteld. De directe omgeving van de panden nummer 12 en 14 aan De Vliet te Bedum wordt gebruikt om te foerageren door de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger. Met name het groen langs de noordzijde van de Togtemaarschool en de gymzaal worden gebruikt als foerageergebied. Het gaat om lage aantallen. Bovendien is in de directe omgeving voldoende soortgelijk habitat aanwezig in de vorm van tuinen en plantsoenen. Het gaat daarom niet om een essentieel foerageergebied. Het skateveld wordt sporadisch door bovengenoemde soorten gebruikt om te foerageren. Op deze locatie is geen essentieel foerageergebied aanwezig. Overvliegende dieren zijn in lage aantallen waargenomen. Er wordt daarom binnen of rond de onderzoeklocatie geen essentiële vliegrouwe verwacht. In de sportzaal (nummer 12) en de bomen langs de skatebaan zijn geen aanwijzingen gevonden voor een verblijfplaats van vleermuizen.

Negatieve effecten

De in de aanvraag omschreven ingreep heeft negatieve effecten op de essentiële functies binnen het plangebied voor gewone dwergvleermuis. De werkzaamheden hebben enkel effect op de aangetroffen verblijfplaats binnen het directe plangebied. Aan De Vliet 14 is één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aanwezig. Deze heeft mogelijk ook een functie als winterverblijfplaats voor één of enkele dieren. Als gevolg van de werkzaamheden komt bovengenoemde verblijfplaats te vervallen. Daarnaast heeft de ingreep mogelijk negatieve effecten op individuen van deze soort, afhankelijk van de periode wanneer daadwerkelijk gesloopt gaat worden.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de door u voorgestelde werkwijze, planning en inrichting en de op bladzijde 12 t/m 14 van het activiteitenplan voorgestelde maatregelen worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;
- aanbieden tijdelijke voorzieningen;
- habitat en verblijfplaatsen ongeschikt maken;
- aanbieden permanente voorzieningen;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

Overtreding verbodsbepalingen

Negatieve effecten als gevolg van de ingreep leidt tot overtreding van:

artikel 3.5 van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn met betrekking tot: • lid 2, het opzettelijk verstoren; • lid 4, het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van in het wild levende dieren.	Gewone dwergvleermuis <i>Pipistrellus pipistrellus</i>
---	---

Gunstige staat van instandhouding

De gewone dwergvleermuis is zowel binnen Europa als binnen Nederland de meest voorkomende vleermuissoort. Deze is onderdeel van de landelijke populatie die wordt geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (Dietz et al., 2009). Uitwisseling tussen verschillende populaties vindt waarschijnlijk met name plaats in winterverblijfplaatsen (Dietz et al 2009). De gewone dwergvleermuis staat niet op de Nederlandse Rode Lijst.

Meer recente waarnemingen in Bedum en directe omgeving zijn echter lastiger te vinden. De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) telt slechts zeven waarnemingen in omgeving van De Vliet te Bedum in de afgelopen vijf jaar binnen circa vijf kilometer. Deze waarnemingen zijn voornamelijk waargenomen in het centrum van Bedum. Het gebrek aan meer recente waarnemingen is mogelijk te verklaren door een gebrek aan systematisch onderzoek naar vleermuizen in de directe omgeving en/of registratie hiervan. Wel is een rapport beschikbaar met een verslag van kerkzoldertellingen in de provincie Groningen, waarin is vermeld dat in 2011 (sporen van) gewone dwergvleermuis is (zijn) waargenomen in de Walfriduskerk, op circa 160 meter ten noordwesten van de school. Het plangebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Bedum (vlak naast het centrum). Rond de bebouwing is grotendeels sprake van verharding bestaande uit straatwerk. Rondom de panden is enig groen aanwezig. Tijdens de veldbezoeken zijn er wel foeragerende gewone- en ruige dwergvleermuizen waargenomen boven het skateveld en rondom de panden met nummer 12 en 14. In de directe omgeving zijn ook foeragerende laatvliegers waargenomen.

Door de uitvoering van de eerder genoemde maatregelen en de beschikbare (permanente) alternatieven en de reeds gunstige staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis, is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soort. Te allen tijde blijven er verblijfplaatsen beschikbaar. Er worden geen veranderingen verwacht in de populatie (blijft levensvatbaar en voldoende groot genoeg) en het verspreidingsgebied en het habitat is na afronding van de werkzaamheden weer beschikbaar.

De soort komt in de omgeving algemeen voor en daarnaast is het plangebied goed vanuit de directe omgeving (opnieuw) te bereiken. Hierdoor is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven en dat de gunstige staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis gewaarborgd blijft.

Eindoordeel ecologische afweging vleermuizen

Gezien bovenstaande is met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid hiermee aannemelijk gemaakt dat middels de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten voorkomen worden of tot voldoende een minimum beperkt worden om de gunstige staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis te waarborgen.

5. Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor ransuil op basis van het belang:

- volksgezondheid of de openbare veiligheid.

voor de gewone dwergvleermuis op basis van:

- volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Volksgezondheid of openbare veiligheid

In 2015 heeft onderzoek plaatsgevonden naar wat er moet gebeuren met schoolgebouwen als gevolg van de gaswinning en het risico op aardbevingen. Voor alle schoolgebouwen in Bedum zijn inmiddels bouwkundige inspecties uitgevoerd. De inspecties en het vervolgproces daarna zijn als volgt verlopen:

1. Bouwkundige inspectie De bouwkundige inspecties zijn uitgevoerd door VIIA. VIIA is de werknaam voor de combinatie van Royal Haskoning/DHV en Visser Smit Bouw. Voorafgaand aan de bouwkundige inspecties zijn door VIIA tekeningen opgevraagd waarna de school door een inspectieteam is geïnspecteerd.
2. Uitkomst inspecties en HRBE's. In een korte notitie is het resultaat van de inspectie ten aanzien van eventuele risicovolle gebouwelementen beschreven. Alle aangetroffen HRBE's (High Risk Building Elements) zijn zo spoedig mogelijk na de inspecties aangepakt.
3. Analyse en maatregelenplan bouwkundig versterken. Na elke inspectie is een gebouwanalyse uitgevoerd. Van elk schoolgebouw is een drie dimensionaal digitaal ontwerp gemaakt om te kunnen bepalen of het schoolgebouw voldoende aardbevingsbestendig is. Nu de scholen nooit zijn gebouwd met het oog op aardbevingsbestendigheid is voor alle scholen gebleken dat bouwkundige versterkingsmaatregelen nodig zijn.

De schoolgebouwen zijn in het gehele aardbevingsdossier met voorrang geïnspecteerd, met het oog op het bijzondere belang dat verbonden is met de specifieke functie van de scholen. Nu uit de inspecties per school de zogenaamde hoog risico gebouwelementen naar voren zijn gekomen, welke direct na vaststelling zijn verwijderd of verstevigd zijn de directe veiligheidsrisico's weggenomen. Daarmee zijn de scholen naar het oordeel van de autoriteiten veilig voor continuering van gebruik. Op termijn moeten de schoolgebouwen echter wel voldoen aan de richtlijn voor aardbevingsbestendig bouwen (uit Programmaplan huisvesting scholen gemeente Bedum, 2015).

Hiermee dient het plan het belang "volksgezondheid of openbare veiligheid".

Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten

Door krimp en ontgroening zullen diverse scholen in de komende jaren fuseren. Dit heeft gevolgen voor de huisvestingssituatie. Scholen zullen verdwijnen, nieuwe brede scholen of kindcentra zullen worden gebouwd, bestaande scholen zullen worden omgebouwd of uitgebreid tot brede school of kindcentrum. Binnen de provincie Groningen is er in veel gemeenten sprake van bevolkingskrimp, zijnde een structurele afname van het aantal inwoners. Naast de krimp is er sprake van ontgroening: de afname van het aandeel jongeren in de bevolking als gevolg van vertrek en een afname van het geboortecijfer. Een gevolg van de ontgroening is een stijging van de gemiddelde leeftijd van de

bevolking. Maar ook zullen steeds minder jonge kinderen naar de basisschool gaan zodat de behoefte aan (basis)scholen zal afnemen. Daarnaast is er sprake van schaalvergroting binnen het onderwijs om de kwaliteit te handhaven.

Het gevolg is dat het aantal basisscholen afneemt. In de provincie Groningen gaat deze daling sneller dan landelijk. Op 1 oktober 2014 zijn er 296 basisschoolvestigingen in de provincie Groningen. De dalende trend van de afgelopen jaren zet zich voort. Zes procent van de scholen die op 1 oktober 2012 nog open waren, is op 1 oktober 2014 gesloten (tegenover 3% landelijk). Dit betekent dus dat de terugloop in de provincie Groningen aanzienlijk sneller gaat dan in de rest van het land. De gemiddelde daling van het aantal leerlingen in de provincie Groningen in de periode 2011 - 2013 was 4%.

De voortgang van bevolkingskrimp en ontgroening zal leiden tot een afname van het leerlingenaantal in het basisonderwijs met als gevolg dat scholen steeds ruimer in hun jas komen te zitten en mogelijk onder de opheffingsnorm komen.

Door de geprognosticeerde afname van het aantal leerlingen zal de ruimtebehoefte afnemen. Wanneer sprake is van nieuwbouw is het van belang om te kijken naar het verwachte aantal leerlingen in de toekomst. Dit om te voorkomen dat er wordt gebouwd voor de leegstand en de scholen worden geconfronteerd met hoge exploitatiekosten. Bij bouwkundige versterking van een bestaande school kan worden bezien of de school kan worden verkleind (uit Programmaplan huisvesting scholen gemeente Bedum, 2015).

Tabel 5-1 Toekomstige ruimtebehoefte onderwijshuisvesting (uit Programmaplan huisvesting scholen gemeente Bedum, 2015)

School	Plaats	Leerlingenaantallen			Huidig bvo	BVO overschot		BVO minimaal		BVO maximaal	
		2014	2017	2030		obv 2014		obv 2030		obv 2017	
Togtemaar	Bedum	248	233	188	1867 m2	420	m2	1146	m2	1372	m2
Regenboog	Bedum	257	242	195	2149 m2	656	m2	1181	m2	1417	m2
De Horizon	Bedum	88	83	67	756 m2	113	m2	537	m2	617	m2
St. Walfridus	Bedum	153	144	116	938 m2	-32	m2	783	m2	924	m2
De Akker	Zuidwolde	41	39	31	427 m2	21	m2	356	m2	396	m2
Venhuisschool	Zuidwolde	59	55	45	717 m2	220	m2	426	m2	477	m2
De Haven	Onderdendam	27	25	20	432 m2	96	m2	301	m2	326	m2

Figuur uit activiteitenplan bladzijde 17.

Door realiseren van een kleinere school worden leegstand en onnodige exploitatiekosten voorkomen. Daarmee dient het project een 'dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor milieu wezenlijk gunstige effecten'.

Eendoordeel belangenafweging

Deze geldende belangen zijn voldoende onderbouwd om de negatieve effecten op de ransuil en de gewone dwergvleermuis, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

6. Conclusie

Met de aangeleverde gegevens is de aanvraag ontvankelijk gebleken om te kunnen beoordelen.

Conclusie Soortenbescherming

Op basis van de ingediende aanvraag kan gesteld worden dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van ransuil en de gewone dwergvleermuis gewaarborgd.

Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een vergunning vereist of ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat de gunstige staat van instandhouding gewaarborgd blijft, is de aanvraag voor vergunning c.q. ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.1, lid 2 ¹	voor artikel 3.5 lid 2 en 4 ²
ransuil <i>Asio otus</i>	Toegekend	-
gewone dwergvleermuis <i>Pipistrellus pipistrellus</i>	-	Toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 2, opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren;

²Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 2, opzettelijk verstoren;

lid 4, beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de vergunningperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

7. Consequenties

Wat u verder kunt verwachten

Bij besluit tot vergunning-/ontheffingverlening is het toegestaan de werkzaamheden uit te voeren zoals in de aanvraag uiteengezet is, voor plangebied en periode zoals omschreven in het besluit.

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het gehele jaar gebruiken zijn jaarrond beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist.

Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen overtreden worden ten aanzien van andere soorten dan die waarop het besluit van toepassing is, dient u de werkzaamheden stil te leggen en aanvullend ontheffing voor deze soorten aan te vragen.

Meldingsformulier 'Start werkzaamheden'

Ontheffing Wet natuurbescherming, onderdeel Soortenbescherming

Algemene gegevens besluit

Dossiernummer :

Documentnummer :

Project :

Ontheffingsperiode :

Gegevens aanvrager

Naam :

Contactpersoon :

Adres :

Woonplaats :

Telefoonnummer vast :

Telefoonnummer mobiel :

Gegevens werkzaamheden

Locatie(s) werkzaamheden :

Datum start werkzaamheden :

Overzicht planning werkzaamheden :

Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is te worden ingediend bij de provincie Groningen (minimaal 7 dagen van te voren)

Opsturen naar loketvergunningen@provinciegroningen.nl, onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soortbescherming project (dossiernummer)'